

Školní vzdělávací program **pro předškolní vzdělávání**

Na období od 01.09.2019 do 31.08.2022

**Mateřská škola “Lísteček“, Vratislavice nad Nisou,
příspěvková organizace**

sídlo: Východní 270, 463 11 Liberec 30

ŠKOLNÍ KURIKULUM PODPORY ZDRAVÍ
**Mateřské školy “Lísteček“, Vratislavice nad Nisou,
příspěvková organizace**

**„ Ne každá cesta se odehrává za trysku koní... do cíle
se dá i dojít.“**

Představení školy

obecná charakteristika školy, základní údaje o škole

název školy: **Mateřská škola "Lísteček", Vratislavice nad Nisou,
příspěvková organizace**

sídlo: Východní 270, 46311 Liberec 30

zřizovatel školy: **Městský obvod Liberec – Vratislavice nad Nisou**
Tanvaldská 50, 463 11 Liberec 30

právní forma: **příspěvková organizace** od 01.09. 1993

IČO: 46746480

obchodní rejstřík: 01.08.2006

ředitelka školy: Mgr.Dana Keltnerová (od 01.09. 2007)

datum zařazení do sítě škol: ŠÚ Liberec : dne 9.2.1996 .

Od 01.01.2017 došlo ke sloučení MATEŘSKÉ ŠKOLY, Liberec 30, Tanvaldská 282, příspěvkové organizace s MATEŘSKOU ŠKOLOU "LÍSTEČEK", Liberec 30, Východní 270, příspěvková organizace a od 01.01.2017 se do rejstříku škol a školských zařízení zapisuje nová právnická osoba Mateřská škola "Lísteček", Vratislavice nad Nisou, příspěvková organizace.

celková kapacita školy a jejich součástí (střediska)

Mateřská škola Východní 270	Kapacita 77 dětí od 01.09.2018
Mateřská škola Tanvaldská 282	Kapacita 50 dětí
Mateřská škola Tanvaldská 1122	Kapacita 25 dětí
Mateřská škola Donská 1835	Kapacita 50 dětí od 1.10.2018
Celková kapacita	202 dětí

Charakteristika

Filozofie programu obecně

Program Škola podporující zdraví (ŠPZ) WHO je ucelenou strategií pro rozvoj, prevenci a kvalitu zdraví dětí a mládeže ve škole.

Program ŠPZ se jako jediný program v ČR již několik let zabývá nejen kvalitativní proměnou školy a jejími podmínkami pro vzdělávání, ale i obsahem vzdělávání, které je zaměřeno na rozvíjení životních kompetencí člověka. „Stěžejním cílem programu Škola podporující zdraví a jeho kurikula je, aby se děti již od mateřské školy naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví“ (Havlínová, M., Vencálková, E. a kol., Kurikulum podpory zdraví v MŠ, Portál 2006).

Základní informace o programu ŠPZ najdete v: **Zdravá mateřská škola - modelový projekt pro podporu zdraví v mateřských školách ČR**

Havlínová, M, a kol., Portál 95

Program podpory zdraví ve škole, rukověť projektu Zdravá škola

Havlínová, M., Kopřiva, P., Mayer, I., Vildová, Z., a kol., Portál 98

V roce 1997 mateřská škola Východní 270 získala osvědčení o přijetí mateřské školy do projektu „Zdravá mateřská škola“ pod názvem „Pojďme a podejme si ruce“. V roce 2000 jsme od Státního zdravotního ústavu obdrželi certifikát k projektu „Pojďme a podejme si ruce II“, tímto projektem jsme se dostali do sítě škol podporujících zdraví. Další projekt byl předložen k posouzení v roce 2003 pod názvem „Radujeme se v mateřské škole podporující zdraví“, i na tento projekt jsme obdrželi certifikát. Projekty, které byly v tomto směru zpracovány nás zařadily do evropského programu Škol podporující zdraví.

Ve školním roce 2007/2008 jsme pokračovali v této filosofii, jen jsme po společné dohodě se SZÚ Praha změnili název projektu-školního kurikula na – „ Hravě žijeme zdravě v mateřské škole podporující zdraví “. Dále jsme pokračovali v této filosofii v součinnosti a další inovací se školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání pod názvem „ Za pár let, změním svět, jdeme na to s úsměvem- nic nejde hned...“ s podtématem „Oheň, země, voda, vzduch – hrajeme si s živly“. Pro další období jsme nazvali naše kurikulum „ **Ne každá cesta se odehrává za trysku koní... do cíle se dá i dojít.**“

Filozofií tohoto programu je podporovat zdraví v jeho holisticko- interakčním pojetí. To znamená, že zdraví jednotlivce považuje za výslednici vzájemných vztahů /interakcí/ jeho zdraví tělesného, duševního, sociálního a vzájemných vztahů zdraví jednotlivce a komunity, jednotlivce a světa ve smyslu společenském i přírodním. Chápeme, že zdraví není jen nepřítomnost nemoci. Je to subjektivní pocit životní pohody, souladu a harmonie.

Tím jsme přistoupili na určitá filozofická východiska a principy činnosti naší mateřské školy. Chápeme, že zdraví není jen nepřítomností nemoci, ale že je to subjektivní pocit životní pohody, souladu a harmonie, který si uvědomujeme podle míry své zralosti. Pocit pohody je relativní, protože každý jednotlivec jej dosahuje za rozdílných předpokladů a podmínek. Nejde o to, abychom naplňovali dětskou mysl, ale v první řadě o to, probouzet v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže. Mateřská škola je životním a pracovním prostředím pro děti, pedagogy i zaměstnance, pro skupinu s širokým věkovým rozpětím, s různými potřebami a nároky. Prostředí ovlivňuje všechny zúčastněné, má vliv na jejich zdraví a psychický stav, na jejich chování a prožívání.

Škola při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami využívá zejména těchto pedagogicko - organizačních úprav.

- seznámí pedagogy s postižením nebo znevýhodněním dítěte a jeho specifiky, možnostmi úlev a

tolerancí

- uplatňuje princip diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- umožňuje dítěti používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, výukové programy, pomůcky uzpůsobené jeho individuálním potřebám
- umožňuje dítěti kompenzovat své znevýhodnění jinými činnostmi, ve kterých je úspěšný
- uplatňuje pozitivní přístup k dítěti, dítě je chváleno nejen za výkon, ale i za snahu, jsou hodnoceny jeho dílčí úspěchy
- snaží se navodit klidnou atmosféru a eliminovat rušivé vlivy, zajišťuje pro dítě stabilní prostředí, eliminuje v co největší možné míře podmínky školy přechody dítěte do jiné třídy.

Principy programu podpory zdraví:

Programem naší mateřské školy podporující zdraví i stupně vzdělávání se prolínají dva důležité a vzájemně se doplňující principy:

I. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti světa

Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce pak považujeme za nejdůležitější postoj, chceme jej kultivovat jak u dětí, tak u učitelek a rodičů a promítat jej do tvorby odpovídajících podmínek své vzdělávací činnosti. Tento postoj se pak stane klíčem k uskutečňování obecnějšího postoje - úcty k člověku, lidským společenstvím a přírodě na naší planetě.

V rámci možností maximálně respektujeme potřeby dětí - individuální potřebu spánku, dokončování činností, respektování individuality, emocí, soukromí. Nejpozitivněji hodnotíme dosažení pocitu bezpečí u všech nových dětí během několika dní a přetrvávání dobrého pocitu v MŠ (děti vyžadují co nejpозdějši odchod z MŠ).

II. Rozvíjení komunikace a spolupráce

Rozvíjení komunikace a spolupráce pak považujeme za proces osvojování si stěžejních dovedností, jejichž prostřednictvím škola podporující zdraví dokáže uspokojovat potřeby jednotlivce v kontextu společnosti a světa a současně děti efektivněji vzdělávat. Jedině touto praxí se staneme modelem komunikace a spolupráce.

Největším pomocníkem při stmelování skupiny dětí byl často používaný komunitní a diskuzní kruh. Soutěžení do naší školy nepatří, tato zásada je přísně sledována, hry se hrají pro radost, principem cvičení je - dokážu to, překonám sám sebe. Naopak všechny naše aktivity vedou k podpoře myšlenky, že každý má své možnosti a limity jinde, každý vynikáme v něčem jiném, což je přínosem v práci ve skupině, děti (a nejen děti...) se tak učí efektivněji týmové práci.

Dlouhodobé záměry rozvoje

- všestranně rozvíjet individualitu osobnosti všech dětí, vycházet přitom z jejich dispozic, potřeb a zájmů, bez stresujících situací
- pokračovat v projektu mateřské školy podporující zdraví a zviditelňovat ho
- zlepšovat věcné a sociální podmínky pro předškolní vzdělávání v naší MŠ-vytvářet optimální věcné a materiální podmínky, uzpůsobovat prostory MŠ nejen bezpečnostním a hygienickým normám, ale hlavně je uzpůsobit dětem tak, aby pro ně byly přehledné a srozumitelné, aby se jim líbily, mohly je samy uzpůsobovat svým přáním a měly dostatek prostoru ke všem svým oblíbeným činnostem (realizace zpracovaného návrhu řešení nového nadstandartního ojedinělého nábytku na míru, zdravé sezení, podmínky pro děti mladší 3 let)
- pokračovat a rozšiřovat program logopedické prevence

- vypracovat a realizovat další zajímavé projekty, které vhodnou a nenásilnou formou propojí environmentální výchovu mezi interiérem (vnitřním prostředím) a exteriérem (vnějším prostředím) mateřské školy, jehož cílem bude prožívat společné chvíle uvnitř i vně smysluplnými činnostmi, vést děti k ohleduplnému vztahu k prostředí, v němž vyrůstají, posilovat a rozvíjet citový život dětí a jejich smysl pro krásu, ale i odpovědnost za své jednání, vytvářet příležitosti k rozvíjení schopností a získávání nových vědomostí o věcech a jevech v přírodě a uvědomit si, že vztah k přírodě a k lidem spolu souvisí a je propojen – ***vážít si přirozeného koloběhu přírody a moudra předchozích generací***

pokračovat na projektu školní zahrady s novými moderními neobvyklými prvky a jejich realizace

- rozšířit činnost školy o nad rámecové aktivity – co nejvíce vtahovat rodiče do dění mateřské školy, pořádat akce pro rodiny dětí i širší veřejnost, spolupracovat při pořádání různých akcí s dalšími subjekty, poskytovat odbornou praxi studentům středních a vysokých škol pedagogického směru atd.
- pracovat na zabezpečení vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, **děti mladší 3 let**

Preferujeme tyto metody, upřednostňujeme tyto činnosti, formy:

- komunitní kruh, diskusní kruh, pokusy - experimenty, řízená pozorování, tvořivá dramatika, **prožitkové učení**, tvořivé konstruování, smyslové hry, využití náhodných situací, řízené skupinové a individuální činnosti, spontánní činnosti převládají nad řízenými, individuální rozhovory s dětmi o tématech, které je zajímají.
- spontánní hra, kooperativní hry, výlety, exkurze, námětové hry, práce s encyklopediemi, práce s přírodním a odpadovým materiálem.
- Sociální prostředí je utvářeno na základě respektu, důvěry, úcty, empatie všech lidí v mateřské škole.
- Za nejdůležitější ovšem stále považujeme komunikaci s dětmi a rodiči.
- Pravidla soužití máme zachyceny ve Školním řádu mateřské školy a Vnitřním řádu školy.
- Režim dne v mateřské škole je naplněním potřeby svobody a řádu.

Neformální kurikulum

Integrovaní principy programu podpory zdraví

Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa

- * vyhledávat u dětí skryté potřeby a uspokojovat je
- * učit děti popsat, pojmenovat a chápat své potřeby
- * respektovat různou potřebu individuálního přístupu

Rozvíjení komunikace a spolupráce

- * upevňovat používání pozitivní formy komunikace jak verbální, neverbální i činem (nepřípustné je ironizování, hodnocení a skrytá manipulace - totéž je samozřejmostí v komunikaci mezi dospělými)
- * dodržovat zásady naslouchání
- * projevit účast otázkami
- * být empatický
- * užívat prostředky vedoucí k vědomé spolupráci
- * udržovat bezpečné prostředí a dohodnutá pravidla
- * vidět svět očima druhých
- * dávat prostor k vyjádření vlastního názoru , užívat komunitní kruh s jeho pravidly

Základní principy naší mateřské školy

Vychází z Maslowa modelu, ale hlavně z modelu potřeb malého dítěte podle Langmeiera a Matějčka.

1. *Potřeba* určitého množství, kvality a proměnlivosti vnějších podnětů, jež umožňuje, aby se „naladil“ na žádoucí úroveň aktivity. Pro člověka to znamená, že se nebude nudit, ani že nebude soustavně přetěžován podněty.

střídání spontánní a řízené činnosti.

právo na pozorování .

právo na nic nedělání.

2. *Potřeba* určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech. Naplnění této potřeby umožňuje, aby se z podnětů, které k nám prostřednictvím všech našich smyslů přicházejí, staly zkušenosti, poznatky a pracovní strategie. Kdybychom totiž všechno dění ve svém okolí vnímali jen jako náhodné, vznikl by z toho chaos a ničemu bychom se nemohli naučit. Jde tedy o základní potřebu umožňující učení.

- dodržování třídních pravidel
- zavedení nových pravidelných denních aktivit
- dodržovat tradice naší mateřské školy

3. *Potřeba prvotních citových a sociálních vztahů.*

Program podpory zdraví v MŠ výrazně ovlivňují všichni její zaměstnanci. Nejvíce však pedagogové, protože jsou s dětmi v bezprostředním styku po celou dobu jejich pobytu ve škole. Pedagogové ví, že nestačí, aby měli děti jenom rádi. Vědí také, že nelze formovat dětskou duši podle nějakého vzoru, uvědomují si jejich důležitý vliv. Děti je v mnohém napodobují, a tím se také učí. Učitelka, učitel ví, že prvotní vychovatelé jsou rodiče a snaží se rodinu respektovat, doplňovat rodinnou výchovu a podle potřeby a přání rodičů jim být nápomocní.

4. *Potřeba identity*, tj. potřeba společenského uplatnění a společenské hodnoty, jež pak je dále podmínkou pro to, aby si člověk mohl na své vývojové dráze osvojit užitečné společenské role a stanovit cíle pro svá snažení.

Učitel/ka pomůže najít každému dítěti místo v kolektivu třídy a školy. Zapojit do života třídy a školy

i děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Organizace dětí do věkově smíšených tříd vede k pedagogickému přístupu, který vede k odklonu od hromadných činností a frontálních metod a je blízký přístupu individualizovanému, jehož základem je respekt k individuálním potřebám. Odpadá soutěživost mezi dětmi. **V MŠ soutěživost nemá místo.**

5. *Potřeba otevřené budoucnosti neboli životní perspektivy.* Podporovat děti v možnostech prožívat uspokojení z úspěchu a z překonávání překážek a aby samo sebe vnímalo jako plnohodnotného a schopného jedince, který je svým okolím uznáván a přijímán. Zvyšovat sebevědomí dětí.

Pravidla vzájemného soužití společně vytvořená s dětmi

- ❖ uklízíme si po sobě hračky
- ❖ půjčujeme si hračky
- ❖ jsme kamarádi – hrajeme si spolu
- ❖ ve třídě chodíme – neběháme (tzv.pravidlo VB „venku běháme“ vytvořené dětmi)
- ❖ když chceme kamarádovi něco říci, jdeme blíže k sobě – vzájemně si nasloucháme
- ❖ postavené stavby kamarádů respektujeme
- ❖ když chci něco říci, počkám, až domluví druhý

Pravidla naší vzájemné komunikace vytvořená pedagogy:

Mám právo:

- říci svůj názor a být vyslechnut (mluví jen jeden)
- vyjádřit nesouhlas
- na toleranci a nezaujatost ostatních
- přiznat nevědomost, chybu
- vyjádřit hněv (adekvátně)
- nevyjadřovat se k některému problému (právo na soukromí)
- svůj názor vyjádřit stručně, vyjadřovat se jen k řešenému problému
- v zájmu týmu je třeba podřídit se názoru většiny

Práva a povinnosti rodičů

- být seznámeni se školním řádem a respektovat jej
- znát pravidla soužití v mateřské škole
- být seznámeni s projektem MŠPZ, vyjadřovat se k němu a podílet se na jeho vytváření
- využívat informační systém - schránku názorů a připomínek, účastnit se anket
- účastnit se adaptace dítěte v MŠ, zapojovat se do her dětí ,účastnit se společných akcí s dětmi
- konzultovat s pedagogy svého dítěte problémy dítěte, obracet se na ně pro odbornou radu, doporučení a zapůjčení vhodné pedagogické literatury
- navrhnout další možnosti spolupráce, téma přednášek pro rodiče
- podílet se svými návrhy na stravování dětí dle zásad zdravé výživy

Formální kurikulum – tematicky uspořádané

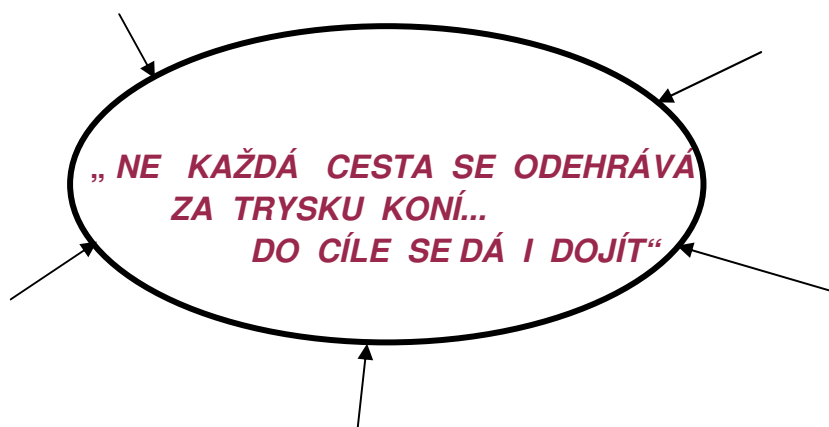
tematický celek

Pochopili jsme, že pro dítě není důležité množství poznatků, ale jeho účast na objevování světa a prožitek z něj.

Náš cíl: Pomoci dítěti zorientovat se v okolním světě. Svět kolem se však neustále vyvíjí a my se chceme na jeho vývoji podílet a pochopit jej.

Předškolní vzdělávání přizpůsobujeme potřebám a vývojovým zvláštnostem dětí vzdělávajících se v naší mateřské škole „Lísteček“. Snažíme se vytvářet takové podmínky, abychom zajistili maximální rozvoj osobnosti každého dítěte na základě jeho věkových a individuálních zvláštností s ohledem na jeho přítomnost, minulost i budoucnost podle zásad zdravého životního stylu.

Téma i podtémata jsou závazná, náplně jednotlivých tematických částí tvoří pedagogové společně dle situace a podmínek ve třídě jako třídní kurikulum a dbají, aby jejich třídní kurikulum nabízelo možnost rozvíjet všechny oblasti poznávání, tzn. že školní vzdělávací program zohledňuje rozvoj ve všech pěti vzdělávacích oblastech, které se vzájemně prolínají:

Klíčové kompetence člověka podporujícího zdraví:

1. Rozumí holistickému pojetí zdraví, pojmům podpory zdraví a prevence nemoci
2. Uvědomuje si, že zdraví je prioritní hodnotou
3. Dovede řešit problémy a řeší je
4. Má vyvinutou odpovědnost za vlastní chování a způsob života
5. Posiluje duševní odolnost
6. Ovládá dovednosti komunikace a spolupráce
7. Spolupodílí se aktivně na tvorbě podmínek a prostředí pro zdraví všech

Ke každé klíčové kompetenci se vztahují příslušné cílové kompetence odpovídající možnostem a potřebám dítěte předškolního věku a jsou rozděleny do jednotlivých tematických částí, podtémat.

CHARAKTERISTIKA PODZIMNÍ TEMATICKÉ ČÁSTI:

Začátek školního roku patří především adaptaci nově přijatých dětí do MŠ, prověřování a zdokonalování sebeobslužných dovedností, upevňování správných hygienických návyků. Společně s dětmi vytváříme pravidla chování v mateřské škole, při hrách i při manipulaci

s předměty, kterými se může poranit. Seznamujeme se s pravidly pobytu na školní zahradě i při chůzi po silnici tak, aby byl pro všechny bezpečný a pohodový. Podporujeme utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilujeme prosociální chování ve vztahu k ostatním. U dětí rozvíjíme komunikační dovednosti verbálního i neverbálního charakteru a jeho kultivovaný projev.

„AHOJ, KAMARÁDE!“

Cílové kompetence

- 5/7 MÁ ZVNITŘNĚNOU POTŘEBU ŘÁDU, AKTIVNĚ SE PODÍLÍ NA TVORBĚ PRAVIDEL. PŘIJATÁ PRAVIDLA SE SNAŽÍ PLNIT.
- 6/6 CHÁPE, ŽE SVÝM CHOVÁNÍM A SKUTKY NAMÁ OMEZOVAT DRUHÉHO, DBÁ PRAVIDEL SOUŽITÍ.
- 6/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE SVÝM CHOVÁNÍM MŮŽE SPOLUVYTVÁŘET PROSTŘEDÍ POHODY.
- 7/4 UVĚDOMUJE SI, ŽE KAŽDÝ MÁ NĚJAKÁ PRÁVA A POVINNOSTI.

„PODZIME,PODÍVEJ, CO UŽ DOVEDU!“

- 4/1 MÁ VYTVOŘENY ZÁKLADNÍ NÁVYKY SEBEOBSLUHY A OSOBNÍ HYGIENY.
- 6 /1 MÁ VYTVOŘENÉ ZÁKLADNÍ NÁVYKY SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ.

„UŽ VÍM PROČ.“

- 4/3 ODHADUJE RIZIKA OHROŽUJÍCÍ JEHO ZDRAVÍ A BEZPEČNOST.
- 5/2 SNAŽÍ SE OVLÁDAT INTENZITU EMOCÍ, KTERÉ BY ŠKODILY JEMU NEBO JEHO OKOLÍ.
- 5/4 CHÁPE, ŽE LIDÉ MAJÍ RŮZNÉ POCITY, EMOCE A CITY, DOVEDE JE ROZPOZNAVAT A POJMENOVAT.

CHARAKTERISTIKA ZIMNÍ TEMATICKÉ ČÁSTI:

Děti učí řešit problémové situace vzniklé při každodenních činnostech sami nebo za pomoci učitelky. Poznávají své tělo a učí se je chránit před nemocí i úrazem, dozvídají se informace o zdravé životosprávě. Poznávají i sebe sama, své vlastnosti, sklony, schopnosti. Učí se empatii a odpovědnému přístupu k ostatním lidem ve svém okolí. Učí se orientovat v čase a všimnout si změn v přírodě.

Vytvářejí si pozitivní vztah k umění za pomoci hudby, výtvarného projevu, divadla a prožívání společných slavností.

„Předškoláci“ se připravují na velkou událost – zápis do základní školy

CO DĚLÁŠ CELÝ DEN, KAMARÁDE?

- 3/2 VÍ, ŽE KDYŽ ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ PŘESAHUJE JEHO SÍLY, MÁ SE OBRÁTIT O POMOC NA OSOBU ZE SVÉHO NEJBLIŽŠÍHO OKOLÍ.
- 3/5 K PROBLÉMŮM PŘISTUPUJE AKTIVNĚ, ORGANIZUJE SVÉ ČINNOSTI, NEČEKÁ, ŽE JEHO PROBLÉMY BUDE ŘEŠIT NĚKDO JINÝ.
- 3/6 ŘEŠÍ JEDNOTLIVÉ PROBLÉMY, MÁ PŘEDSTAVU O TOM, ŽE VĚTŠINU PROBLÉMŮ MŮŽE ŘEŠIT VÍCE ZPŮSOBY.
- 5/8 DOVEDE POŽÁDAT O POMOC, KDYŽ JE V NOUZI.

CESTA VÁNOČNÍ SPIRÁLOU

- 3/1 JE ZVÍDAVÉ, MÁ TOUHU POZNÁVAT.
- 7/1 CHCE POZNÁVAT SVÉ OKOLÍ, SVĚT.

BYL JEDNOU JEDEN ŽIVOT

- 1/1 MÁ ZÁKLADNÍ POZNATKY O LIDSKÉM TĚLE A JEHO HLAVNÍCH FUNKCÍCH.
- 2/3 CHÁPE, ŽE ZDRAVÍ NENÍ SAMOZŘEJMOST A MUSÍ JE CHRÁNIT.
- 2/6 MÁ VYTVOŘENOU PŘEDSTAVU O ZDRAVÉ ŽIVOTOSPRAVĚ.
- 4/2 DOVEDE OZNAČIT SVOJE POTŘEBY (TĚLESNÉ, PSYCHICKÉ, SOCIÁLNÍ, ETICKÉ), PŘIZPŮSOBIT JIM SVÉ CHOVÁNÍ.
- 5/1 POZNÁVÁNÍM SEBE SAMA VYTVÁŘÍ PRAVDIVÝ OBRAZ O SOBĚ, O SVÉ IDENTITĚ, VLASTNOSTECH (TEMERAMENT), SKLONECH, SCHOPNOSTECH.

PUTUJEME NA SEVERNÍ PÓL

- 1/2 VNÍMÁ, ŽE ČLOVĚK MŮŽE MÍT POTÍŽE SE ZDRAVÍM TĚLESNÝM, ALE TAKÉ

DUŠEVNÍM A ŽE TYTO POTÍŽE SPOLU MOHOU SOUUISET.

2/1 VNÍMÁ, ŽE VŠECHNO NA SVĚTĚ MÁ VZTAH KE ZDRAVÍ, BUĎ HO PODPORUJE, NEBO POŠKOZUJE.

2/4 CHÁPE, ŽE KDYŽ JE ČLOVĚK NEMOCEN (KRÁTKODOBĚ, DLOUHODOBĚ, AKUTNĚ. CHRONICKY), NEMŮŽE DĚLAT ŘADU VĚCÍ, KTERÉ DĚLÁ RÁD A KTERÉ PATŘÍ K JEHO ŽIVOTU.

4/4 V BĚŽNÝCH ŽIVOTNÍCH SITUACÍCH PŘEDVÍDÁ NÁSLEDKY A PŘIJÍMÁ KONKRÉTNÍ DŮSLEDKY SVÝCH ČINŮ, SVÉHO CHOVÁNÍ.

7/6 MÁ ZÁJEM POCHOPIIT JEVY KOLEM SEBE, PTÁ SE.

CHARAKTERISTIKA JARNÍ TEMATICKÉ ČÁSTI:

V tomto období se již děti značně bezpečně orientují ve známém prostředí a okolní krajině, zvládají běžné činnosti a požadavky, které se doma i v MŠ opakují na základě dohodnutých a pochopených pravidel. Osvojují si poznatky a dovednosti k vykonávání jednoduchých činností v péči o školní prostředí, zapojují se do experimentů a pozorování, prakticky se spolupodílejí na vytváření zdravého a bezpečného prostředí na školní zahradě a v blízkém okolí.

Již se naučili vyjednávat s dětmi a s dospělými ve svém životě, dětským způsobem projevují citlivost a ohleduplnost k druhým a začínají mít povědomí o různých nebezpečích, se kterými se mohou setkat a snaží se na ně přiměřeně reagovat.

VĚŘÍM SI

- 1/4 ROZLIŠUJE LIDSKÉ AKTIVITY NA TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ ČLOVĚKA, PŘÍRODY PODPOROVAT A TY, KTERÉ MOHOU ZDRAVÍ POŠKOZOVAT.
- 1/6 MÁ VYTVOŘENOU PŘEDSTAVU O POJMU ZÁVISLOST A O VĚCECH, KTERÉ NIČÍ ZDRAVÍ AZKRACUJÍ ŽIVOT ČLOVĚKA (CIGARETY, ALKOHOL, DROGY, HRY NA AUTOMATECH).
- 2/2 ROZLIŠUJE DOBRO A ZLO A DOVEDE OBĚ ETICKÉ KATEGORIE VIDĚT VE VZTAHU KE ZDRAVÍ

OBJEVUJEME A BÁDÁME

- 1/5 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVY KOLEM SEBE V JEJICH SOUVISLOSTECH, DOVEDE SE PTÁT.
- 7/6 MÁ ZÁJEM POCHOPIT JEVY KOLEM SEBE, PTÁ SE.

PODÁM POMOCNOU RUKU

- 6/4 JE SCHOPNO ELEMENTÁRNÍ SPOLUPRÁCE VE DVOJICI, VE SKUPINĚ DĚTÍ.
- 6/5 CHOVÁ SE VSTRÍCNĚ A NABÍZÍ POMOC TAM, KDE VIDÍ, ŽE JE TŘEBA.
- 7/3 CHOVÁ SE VSTRÍCNĚ A JE OCHOTNÉ POMOCI TAM, KDE JE TŘEBA, ZVLÁDÁ JEDNODUCHÉ ČINNOSTI V PÉČI O NEJBLIŽŠÍ PROSTŘEDÍ A POTŘEBY DRUHÝCH.

KDYŽ SLUNÍČKO PROBOUZÍ...

- 2/5 PODPORUJE KONKRÉTNÍMI ČINNOSTMI VLASTNÍ ZDRAVÍ I ZDRAVÍ OSTATNÍCH, PŘÍRODY.
- 7/7 PROŽÍVÁ VZTAH K PŘÍRODĚ, SOUNÁLEŽITOST S PŘÍRODOU NEŽIVOU I ŽIVOU.
- 7/8 OCHRAŇUJE PŘÍRODU, CÍTÍ K NÍ ODPOVĚDNOST A ÚMYSLNĚ JI NEPOŠKOZUJE.

CHARAKTERISTIKA LETNÍ TEMATICKÉ ČÁSTI:

Ke konci školního roku děti běžně kladou otázky a hledají na ně odpovědi, postupují cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentují i spontánně vymýšlejí nová řešení problémů a má snahu o jejich dokončení. Dovedou se prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvají, spolupracují a dokonce i vyjednávají. Mají svou představu o pravidlech chování, která jsou platná i mimo MŠ. Jsou již součástí třídy, společnosti a zařazují se mezi své vrstevníky, kde každý cítí tu „svou“ osobnost, funkci i roli. **Role přeškoláka se „pasováním“ mění na velkého školáka.**

Vnímají změny, kterých se již „nebojí“ a plně si uvědomuje různorodost a toleranci a ohleduplnost i k širšímu okolí.

ZDRAVÍ STOJÍ ZA TROCHU NÁMAHY

- 1/3 ROZUMÍ TOMU, ŽE ZPŮSOB, JAKÝM SE ČLOVĚK CHOVÁ A ŽIJE, MÁ VLIV, ŠPATNÝ NEBO DOBRÝ, NA JEHO ZDRAVÍ.
- 5/3 CHÁPE, ŽE TĚLESNÁ AKTIVITA, ZDRAVÁ VÝŽIVA, SPÁNEK A ODPOČINEK PŘÍSPÍVAJÍ K DOBRÉ NÁLADĚ A SPOKOJENOSTI.

JÁ A TY – TO JSME MY

- 1/7 UVĚDOMUJE SI, ŽE LIDÉ JSOU RŮZNÍ A LIŠÍ SE PODLE ŘADY ZNAKŮ (POHLAVÍ, VĚKU, JAZYKA, KULTURY, ETNIKA, RASY, NÁBOŽENSTVÍ, SOCIÁLNÍHO ZÁZEMÍ, ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ).
- 7/2 PROŽIVÁ VZTAH K LIDEM, SOUNÁLEŽITOST S RŮZNÝMI SPOLEČENSTVÍMI.
- 7/5 U DRUHÝCH RESPEKTUJE A TOLERUJE POTŘEBY A INDIVIDUÁLNĚ ODLIŠNÉ ZPŮSOBY JEJICH USPOKOJOVÁNÍ.

CESTA ZA KAMARÁDY

- 4/6 UMÍ VYJÁDŘIT, CO SE MU LÍBÍ, CO NE, VYSVĚTLIT PROČ.
- 5/5 DOVEDE SDĚLOVAT UDÁLOSTI A PŘÍHODY, KTERÉ SE MU STALY.
- 5/6 KOMUNIKUJE, DOKÁŽE SE DOHODNOUT I V PŘÍPADĚ PROBLÉMOVÉ SITUACE.
- 6/2 JE OCHOTNO VYSVĚTLIT SVŮJ NÁZOR I NASLOUCHAT DRUHÝM.
- 6/3 DOVEDE SE VYJÁDŘIT A DOMLUVIT S DĚTMI I DOSPĚLÝMI.

AHOJ, ŠKOLKO!

- 3/3 ROZVÍJÍ SVÉ POZNÁVACÍ FUNKCE A DOVEDNOSTI.
- 3/4 UMÍ SE CITOVĚ VYROVNAT S NOVÝMI SITUACEMI V RÁMCI BĚŽNÉHO ŽIVOTA DÍTĚTE SVÉHO VĚKU.

- 3/7 NEMÁ OBAVU ZE ZMĚNY, PŘIJÍMÁ JI JAKO BĚŽNOU SOUČÁST ŽIVOTA.
- 4/5 DOVEDE VYVINOUT ÚSILÍ, POKUD CHÁPE SMYSL SVÉ ČINNOSTI, VYTRVÁ U NÍ, DOKONČUJE JI.
- 5/9 DOVEDE ZVLÁDNOUT JEDNODUCHÉ ZÁTĚŽE A PŘEKÁŽKY.

Při výchovně vzdělávací práci se nám velmi osvědčilo organizování **vlastních celoškolních projektů**. Tyto aktivity zachycují potřebu věnovat se aktuálnímu tématu, jako jsou významné společenské změny, mezinárodní dny, změny klimatu, problém či zajímavé téma nastolené dětmi atd. Projekty vznikají spontánně i řízeně a jsou obrazem skutečného světa. Tímto neustále pracujeme na vzdělávacích tématech a doplňujeme je o další poznatky, zkušenosti ke zjišťování dovedností a vědomostí u dětí, cílových kompetencí (mapování prostředí a podmínek naší MŠPZ).

Velkým přínosem pro plnění kompetencí a cílů je také zařazení do vzdělávacího programu tzv. **KLUB PŘEDŠKOLÁKŮ- „hrajeme si na školu“**, jehož program je cílený, pravidelný, posloupný a dává nám a hlavně rodičům daleko více ucelený obraz o růstu a vývoji dítěte v tomto období. Organizačně probíhá 1x týdně cca v čase od 12.45 – 13.30 hod.

NAŠE LÍSTEČKOVSKÁ PÍSNÍČKA

1. *My děti ze školky máme se,
líp jak ty opice v pralese,
ve Vratislavicích žijeme,
hrajeme, zpíváme vesele!*
2. *Ve školce hraje si každý rád,
písnička- to je náš kamarád,
a když jsme malinko znaveni,
vítá nás peřinka v posteli!*
3. *To jsem se ve školce nasmáli,
školka nám dělala naschvály,
překážky zvládneme s přehledem,
ať všichni vidí, co dovedem!*